

Bispevisitas på Engen kloster 15. og 19. november 2017

Innledning

Det har nå blitt gjennomført bispevisitas på Engen kloster. Formålet med en visitas er i henhold til *Visitasreglementet for Den norske kirke* "å støtte, inspirere og veilede menigheter og ansatte, og gjøre kirkens nærvær synlig i lokalsamfunnet.". Her på Engen har jeg fått møte søster Magnhild og søster Eva, som på en særlig måte går i dybden på troen og teologien. Det sies at klostervesenet er "En vei for de få, en kilde for de mange" og Engen kloster fremstår virkelig som en frodig kilde; en kilde for omsorg, forbønn og tjeneste. Jeg stiller meg bak Bispemøtets uttalelse fra 1991, som sier at "det er *betydningsfullt at det i vårt land er etablert et evangelisk kommunitetsliv ... Fellesskapet i slike kommuniteter har vært til stor velsignelse, ikke bare for dem som har sin tilhørighet der, men også for kirken som helhet*" Ved å avholde bispevisitas her så tydeliggjøres dette på en særskilt måte.

I klosteret er det praktisert en åpen, inkluderende og tillitsvekkende væreform. Ved å invitere gjester og besøkende til gudstjenester, tidebønner, stillhet, nye krefter og nytt mot, viser dere for alle at dere vil det beste for folk. Og folk har visst å sette pris på dere. Gjennom besøk, dugnader og annet praktisk arbeid har dere stilt opp og på den måten vist omtanke og takknemlighet. I sær for menighetene i Totenbygdene har klosterets eksistens og væremåte vært av stor velsignelse, men også videre utover.

Det er ingen idyll å være i kloster. Men dette at dere er til, at dere har hengitt dere og hengir dere til en klosterliv, og er en gave til vår kirke. Dere uttrykker at det er en grunntenkning at dette skjer i og med og for kirka. Deres regel sier det slik under overskriften:

Bindeledd

Hvis vi skulle velge vår plass
på Kristi legeme
la oss ikke ønske å være øye
eller hånd,
ikke en gang øre.

Kristus har ordnet sitt verk overmåte godt,
og ingen sier til ham:
«Jeg vil være det eller det»,
Men han gir oss lov til å ønske.

Så hvis vi altså kan ønske,
så la oss ønske å være bindeledd,
de skjulte steder
hvor alle deler føyes sammen,
så vi kan ta del i hans fred,
i dypet av denne Kirken
som er hans legeme.

Jeg vil nå innledningsvis takke for de gode ordvekslinger, sterke historier, og den store gjestfriheten som er vist meg og mitt følge.

Om programmet

Når vi ankom klosteret på onsdags morgen ble vi møtt med kaffe, ost og kjeks. Og mens prost og rådgiver ble satt i arbeid med å måke og feie, hadde jeg gode *samtaler* med både søster Magnhild og søster Eva.

Så fikk vi ta del i livsrytmen ved klostret, som er så langt det lar seg gjøre inndelt av bønnelivet og måltidene. Vi deltok i *middagsbønn* i kapellet, og det er en gave å få ta del i det liturgiske livet som er så viktig her på Engen.

Under *lunsjen* fikk vi gleden av å høre historiene til søster Magnhild og søster Eva. Deres personlige reise er sammenvevd med fortellingen om Engen kloster på en helt unik måte. Vi fikk høre fra moderklosteret i Frankrike, om jakten på et sted å være, og til gleden ved å endelig finne et hjem her på Engen.

Vi møtte *Styret for Stiftelsen Søsterfelleskapet Diakonisseklosteret*. Dette styret, som består av søster Eva, søster Magnhild og Lasse Gran har som formål å forvalte klosterets daglige drift. Det er ingen underdrivelse å si at dette klosteret drives på en svært nøktern og ryddig måte. Alt er gjennomskinnelig ved at dere har en utenfra som sitter i styret, og det må kunne sies at det her holdes en sunn husholdningsøkonomi.

Etter en liten pause møtte vi *Styret Stiftelsen Diakonisseklosteret*, som også fungerer som styre for Birgit og Nils A. Dahls legat for en protestantisk diakonissekommunitet i Norge. Stiftelsen ble grunnlagt i 1982, og hadde som formål å samle penger til å sikre et sted for det fremtidige klosteret. I dag er denne stiftelsen eier og forvalter av fast eiendom på Engen kloster. Det er nå gjort større utbedringer som ble ferdigstilt i 2017, blant annet er nå huset i henhold til gjeldende brannforskrifter.

Dagen ble så avsluttet med middag, og så vesper i kapellet.

Erfaringer og punkter til fremhevelse

Det er mye som kunne vært løftet frem fra møtet med dette klosteret, men jeg vil i denne sammenheng løfte frem tre punkter.

1. Bygningene

Det er altså *styret for stiftelsen Diakonisseklosteret* som har som mandat å følge opp vedlikehold av bygningene. Det er godt å høre at hovedbygningen er i henhold til gjeldende brannforskrifter, blant annet har de gamle ovnene blitt skiftet ut. For å kunne ha et forutsigbart bilde over hva som vil være nødvendig å gjøre i årene fremover spør jeg om det kunne være fornuftig å lage en langtidsplan for vedlikehold. I denne sammenhengen kan det være fornuftig å få utarbeidet en tilstandsrapport over bygningene. Blant annet kunne det ses om det er behov for å gjøre huset enda mer universelt utformet, og da tenker jeg spesielt på sanitæranlegget i 1. etasje. Så jeg vil derfor be styret:

- *drøfte muligheten for å lage en tilstandsrapport, og utfra funnene i denne rapporten lage en langtidsplan for vedlikehold.*

2. Det nasjonale og det lokale

I alle mine møter med mennesker er det ingen tvil om at det finnes et behov og en etterspørsel for å gå dypere inn i tro, teologi og tjeneste. Det er allikevel ikke helt lett å si hvordan vi skal snakke om kall til å gå i kloster i Den norske kirke, men jeg er helt overbevist om at klosteret her har en veldig viktig funksjon inn i det store fellesskapet i bispedømmet og i den nasjonale kirke. I prostens rapport løftes det frem behovet for å oppfordre prester til å holde nattverd gudstjenester her, og at bispedømmets ansatte må gjøre det kjent at det her er mulighet for korte eller lengre opphold for å restituere seg ved stillhet, bønn og studium. Dette er helt klart noe vi må ta tak i fremover, og dette blir da stående som en utfordring til resten av bispedømmet og resten av vår kirke etter denne visitasen.

Jeg vil også trekke frem den betydningen som klosteret har på de umiddelbare omgivelser. Jeg er sikker på at dette blir ansett som et hellig sted, og jeg vil trekke frem det som står i prostens rapport; "Klosteret, søstrene og klokkene som ringer til bønn og andakt ligger der og påminner folk om Guds nærvær og knytter jord og himmel sammen. Det gjør noe med mennesker som lever i nærheten av det hellige, både på bevisst og ubevisst plan." Søstrene har engasjert seg i det lokale livet ved flere anledninger, og 17. mai talen i år ble holdt av søster Eva. Dette viser at klosteret har en lokal betydning som vi skal tenke stort om.

3 Liturgiske arbeidet

Det tredje punktet jeg vil løfte frem er det omfattende liturgiske arbeidet som er gjort her på klosteret. Jeg vil si at dette er et kompetansested, og en ressursbank for det liturgiske arbeide. Utgangspunktet er den tradisjonelle klosterliturgien, som har blitt utviklet og tilpasset en luthersk-protestantisk ramme. Det har blitt gjort et solid stykke arbeid med å tonesette salmene. Alt dette er virkelig imponerende, og det er både godt og fint å vite at alle av bispedømmets prostier blir løftet frem i forbønn her på klosteret på jevnlig basis.

Avslutning

Så er tiden kommet for å takke for visitasen. Hjertelig takk til alle som har vært involvert i planlegging og tilrettelegging! Takk for tillit, gjestfrihet og hyggelige bordfellesskap.

Jeg vil ta med meg mange inntrykk herfra. Hjertelig takk.

Gud velsigne Engen kloster.

Gud velsigne søster Magnhild og søster Eva.

Solveig Fiske
biskop